Milža ceļš pār purvu. Kangaru kalni

Latviešu tautas teika
Andras Otto ilustrācija

Vecos laikos dzīvojis kāds Milzis, kuŗa gultas vieta vēl tagad redzama uz Kangaru kalnu strēķa. Katru dienu, kad Milzis sev ēst vārījis un katlu uz uguns uzlicis, tas gājis uz Rīgu pēc sāls, ko

©American Latvian Association, Inc.

ēdienam pielikt. Viņam pastāvīgi bijis, caur purvu ejot, kājas jāsamērcē.

Tādēļ, lai nebūtu katru dienu purvā jābrien, uz Rīgu pēc sāls iedams, Milzis paņēmis līdzi maisu un piebēris ar smiltīm. Viņš pie purva apgriezis maisam vaļējo galu uz apakšu un cieto galu paņēmis plecos. Tad Milzis bridis pāri purvam. Kamēr viņš pārbridis pāri, smiltis bijušas no maisa izbirušas un ceļa vieta, pa ko uz Rīgu aiziet, esot bijusi sausa pataisīta.

Milzim vairs kājas nav bijušas purvā jāslapina, bet viņš varējis sausām kājām pāriet. Un tā esot cēlies tagadējais Kangaru kalns pāri purvam. Kuŗā vietā, Milzim ejot, no maisa smiltis vairāk izbirušas, tur kalns augstāks, kuŗā mazāk, – tur kalns zemāks.

©American Latvian Association, Inc.

Skolotāju / vecāku lapa

Virsraksts: Milža ceļš pār purvu. Kangaru kalni
Latviešu tautas teika
Ilustrators: Andra Otto

Līmenis
LIX: 34
Valodas līmenis: A2
Piemērotais vecums: 3.-5. klase

Tēli:
Milzis *Giant*

Vārdu saraksts
Pamata vārdu krājums

apgriezt	*to turn around*
augsts, -a	*high*
ceļš	*road*
dzīvot	*to live*
kalns	*hill, mountain*
kāja	*foot*
plecs	*shoulder*
redzams, -a	*seen*
sauss, -a	*dry*
sāls	*salt*
smilts	*sand*
uguns	*fire*
uzlikt	*to put on, to place*
zems	*low*

Paplašinātais vārdu krājums

apakša	*bottom*
brist	*to wade*
izbirt	*to pour out*
katls	*pot*
maiss	*sack*
pastāvīgi	*constantly*
piebērt	*to fill up*
purvs	*bog*
samērcēt	*to drench*
strēķis (sar. grēda, kaudze)	*here: mountain ridge*

Īpašie vārdi un izteicieni

cietais gals	*closed end*
ēst vārīt	*to prepare a meal*
gultas vieta	*a place to sleep*
Kangaru kalni	*Kangars hills*
Rīga	*the capital of Latvia*
vaļējais gals	*open end*

Quizlet tiešsaistes vingrinājums **leksikas** apguvei: Milža ceļš pār purvu – leksika

Pārrunu jautājumi
- Kas ir teika?
- Kāds izskatās milzis?
- Kur atrodas Rīga?
- Vai esi kādreiz redzējis purvu?
- Kāds izskatās purvs?
- Vai smiltis ir smagas?
- Kur var atrast smiltis?
- Vai esi kādreiz spēlējies smiltīs? Kur?
- Kādā kalnā esi kāpis?

Nodarbības stundā
1. Skolotājs kopā ar skolēniem noskatās kādu no šiem video par Kangaru dabas taku un pārrunā saturu.
   https://www.youtube.com/watch?v=_jsE7ZX0jMw

   https://www.youtube.com/watch?v=210x_axNG3A

Uzdevumi / Darba lapas
1. Kur atrodas Kangaru kalni - 1. uzdevums
2. Lielie Kangari - 2. uzdevums
   Lielie Kangari 2. tiešsaistes vingrinājums (ļoti grūts) Atrodi pareizās atbildes uz jautājumiem!
3. Sajauktie vārdi - 3. uzdevums
   Ievieto vārdus teikumos! 3. tiešsaistes vingrinājums (grūts) Ievieto teikumā pareizo darbības vārdu!
4. Lietvārdi, īpašības vārdi un teikumi - 5. uzdevums
   Lietvārdi un īpašības vārdi 5. tiešsaistes vingrinājums (grūts) Izvēlies atbilstošu īpašības vārdu!

Rakstu darbi
1. Pastaiga Kangaru Kalnu dabā - 4. uzdevums

Runas vingrinājumi
1. Nolasīt klasesbiedriem stāstu, kas rakstīts 4. uzdevumā.

©American Latvian Association, Inc.

Kur atrodas Kangaru kalni?

Aplūko kartes! Izpildi uzdevumus un atbildi uz jautājumiem!

1. Sameklē novadu kartē Ropažu novadu un apvelc to!
2. Sameklē novadu kartē Rīgu un apvelc to!
3. Sameklē Ropažu novada kartē kur atrodas Lielie Kangari un pasvītro to nosaukumu!

©American Latvian Association, Inc.

4. Sameklē Ropažu novada kartē Lielo Kangaru purvu un apvelc tā robežas ar krāsainu zīmuli!
5. Kuŗā reģionā atrodas Rīga? _____
6. Kuŗā reģionā atrodas Ropaži? _____
7. Kur atrodas Kangaru purvs? _____
8. Vai Kangaru kalni ir tālu no Rīgas? _____

©American Latvian Association, Inc.

Lielie Kangari

Aplūko attēlu! Izlasi informāciju par Lielajiem Kangariem! Tad atbildi uz jautājumiem!

Lielie Kangari ir lielākā kalnu grēda Latvijā. Tie atrodas Ropažu novadā un Ogres novada Suntažu pagastā. Grēdas augstums svārstās no 10 līdz pat 27 metriem (33 līdz 89 pēdām). Platums svārstās no 60 līdz 100 metriem (197 līdz 328 pēdām). Kopējais vaļņa garums ir ap 26 kilometriem (16 jūdzēm), bet pats augstākais posms, ko parasti apzīmē ar vārdu salikumu "Lielie Kangari" ir aptuveni 7 kilometrus (4 jūdzes) garš.

augstums	*height*
garums	*length*
grēda	*ridge*
pagasts	*town, parish*

1. Kas ir grēda? _____

   _____

2. Kur atrodas Lielie Kangari? _____

   _____

©American Latvian Association, Inc.

3. Cik augsta ir augstākā grēdas daļa? _____
_____
4. Cik plata ir šaurākā grēdas daļa? _____
_____
5. Cik garš ir viss kalnu valnis? _____
_____
6. Cik gari ir Lielie Kangari? _____
_____
7. Kā sauc tavai dzīvesvietai tuvākos kalnus? _____
_____
8. Cik tie ir augsti? _____
_____
9. Vai tie ir augstāki vai zemāki par Kangaru kalniem? _____
_____
10. Atrodi vietu, kas ir septiņu kilometru (4 jūdžu) attālumā no tavas dzīvesvietas. Šis attālums ir Lielo Kangaru garums. Cik tālu tas tev šķiet? Vai tas ir tik tālu kā tava skola? Vai esi tādu attālumu gājis kājām vai braucis ar riteni?_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

Lielie Kangari 2. tiešsaistes vingrinājums (ļoti grūts) Atrodi pareizās atbildes uz jautājumiem!

©American Latvian Association, Inc.

Sajauktie vārdi

Atšifrē sajauktos vārdus!

1. _____ šļec
(Pa to brauc automašīnas.)

2. _____ alkns
(Augsts zemes uzbērums.)

3. _____ jākas
(Cilvēkam tās ir divas; sunim – četras.)

4. _____ cslep
(Šī ķermeņa daļa atrodas rokas augšgalā pie kakla.)

5. _____ sassu
(Nav slapjš.)

6. _____ stilms
(Atrodama jūrmalās un ezermalās.)

7. _____ sungu
(Tā ir karsta un spīd.)

8. _____ smez
(Nav augsts.)

Ievieto vārdus teikumos! 3. tiešsaistes vingrinājums (grūts) Ievieto teikumā pareizo darbības vārdu!

©American Latvian Association, Inc.

Pastaiga Kangaru kalnos

Aplūko attēlus!
Izvēlies vienu no tiem un uzraksti par to stāstījumu!

Lietvārdi, īpašības vārdi un teikumi

Pieraksti katram lietvārdam trīs īpašības vārdus!

ceļš _____

kalns _____

kāja _____

plecs _____

sāls _____

smiltis _____

maiss _____

purvs _____

Tad iesaisti katru lietvārdu teikumā, izmantojot arī kādu no uzrakstītiem īpašības vārdiem!

1. _____

   _____

2. _____

   _____

3. _____

   _____

4. _____

   _____

5. _____

   _____

6. _____

   _____

©American Latvian Association, Inc.

7. _____

_____

8. _____

_____

Lietvārdi un īpašības vārdi 5. tiešsaistes vingrinājums (grūts) Izvēlies atbilstošu īpašības vārdu!

Milža ceļš pār purvu. Tiessaistes uzdevumi

Quizlet tiešsaistes vingrinājums **leksikas** apguvei: Milža ceļš pār purvu – leksika

Lielie Kangari 2. tiešsaistes vingrinājums (ļoti grūts) Atrodi pareizās atbildes uz jautājumiem!

Ievieto vārdus teikumos! 3. tiešsaistes vingrinājums (grūts) Ievieto teikumā pareizo darbības vārdu!

Lietvārdi un īpašības vārdi 5. tiešsaistes vingrinājums (grūts) Izvēlies atbilstošu īpašības vārdu!

©American Latvian Association, Inc.